

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jiřího Pally a soudců Mgr. Aleše Roztočila a Mgr. Petry Weissové v právní věci žalobkyně: **N. R.**, zast. Mgr. Petrem Kociánem, advokátem, se sídlem Revoluční 1047/14, Nový Jičín, proti žalovanému: **Krajský úřad Moravskoslezského kraje**, se sídlem 28. října 117, Ostrava, za účasti osoby zúčastněné na řízení: Ing. F. M., zast. JUDr. Ing. Ondřejem Horázným, advokátem, se sídlem Ondříčkova 1304/9, Praha 3, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 24. 9. 2021, č. j. MSK 101868/2021, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 23. 5. 2023, č. j. 59 A 16/2021-74,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobkyni náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti ve výši 4.114 Kč, a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám jejího zástupce Mgr. Petra Kociána, advokáta.
- III. Osoba zúčastněná na řízení **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

[1] Rozhodnutím Městského úřadu Rýmařov (dále jen „správní orgán I. stupně“) ze dne 2. 7. 2021, č. j. MURY 14911/2021, byla žalobkyně uznána vinnou tím, že se z nedbalosti dopustila přestupku dle § 125c odst. 1 písm. h) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o silničním provozu“), tím, že dne 17. 5. 2017 v 16:05 hod. na silnici II. třídy, č. 445 v 30,712 km mezi obcemi Dolní Moravice a Rýmařov jako řidička motorového vozidla Mercedes-Benz B150, RZ: X, jedoucí od obce Dolní Moravice se v dostatečné míře a včas nevyhýbala vpravo s protijedoucím motorovým vozidlem Mercedes-Benz C220, RZ: XA, řidiče F. M., čímž došlo ke střetu levých bočních částí jejich vozidel. Následně vyjelo vozidlo žalobkyně vlevo mimo komunikaci a vozidlo F. M. vjelo do levého jízdního pruhu, kde levou přední částí narazilo do levého boku protijedoucího motorového vozidla Jaguar XE35T, RZ: XC, řidiče T. F. (vlastník X., s.r.o. O.). Při dopravní nehodě došlo ke zranění řidiče F. a k hmotné škodě na všech zúčastněných vozidlech. Tímto svým jednáním způsobila žalobkyně dopravní nehodu, při níž bylo jinému

ublíženo na zdraví, čímž porušila ustanovení § 20 zákona o silničním provozu. Za uvedené jednání byla žalobkyni uložena pokuta ve výši 25.000 Kč a zákaz činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel na dobu 12 měsíců. Co se týče nároku poškozených na náhradu škody, správní orgán I. stupně rozhodl tak, že tyto odkázal s jejich nárokem na soud.

[2] Žalovaný rozhodnutím ze dne 24. 9. 2021, č. j. MSK 101868/2021, podle § 90 odst. 1 písm. c) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), změnil výrok I. prvostupňového rozhodnutí tak, že se text „...souřadnice GPS-540918,813/- 1081109,605) ...“ a text „...předních a...“ vypouští. Ve zbytku žalovaný rozhodnutí správního orgánu I. stupně potvrdil podle § 90 odst. 5 správního řádu.

[3] Krajský soud v Ostravě rozsudkem ze dne 23. 5. 2023, č. j. 59 A 16/2021-74, rozhodnutí žalovaného zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení v souladu s § 78 odst. 1 a odst. 4 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“).

[4] Ačkoli krajský soud věcně vypořádal veškeré žalobní námitky, v řízení postupoval podle § 76 odst. 1 s. ř. s., tedy bez nařízení jednání, neboť shledal rozhodnutí žalovaného nepřezkoumatelným. Žalovaný se totiž nevypořádal s namítanou okolností, která podle žalobkyně představuje důvod pro mimořádné snížení trestu, spočívající ve výrazném časovém odstupu od okamžiku spáchání přestupku do vydání správního rozhodnutí. Délka řízení přitom může být v souladu s judikaturou Ústavního soudu v obecné rovině důvodem pro snížení trestu a odstup čtyř let není ve správním řízení běžný. Žalovaný se k této námitce vůbec nevyjádřil.

[5] Proti tomuto rozsudku krajského soudu podal žalovaný (dále jen „stěžovatel“) včasnou blanketní kasační stížnost, kterou doplnil v měsíční lhůtě stanovené ve výzvě soudu.

[6] Stěžovatel do jisté míry uznává, že odůvodnění rozhodnutí mohlo být ve vztahu ke sporné otázce podrobnější a přesvědčivější, nicméně je přesvědčen, že nevypořádání dílčí námitky ohledně uložení správního trestu, resp. neuložení pod dolní hranici zákonné sazby, nelze považovat za vadu řízení, která by mohla mít vliv na zákonnost rozhodnutí. Odkazuje přitom na znění odvolací námitky, kterou žalobkyně vytýkala správnímu orgánu I. stupně, že na věc neaplikoval § 44 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“), jenž upravuje institut mimořádného snížení pokuty. V předchozím průběhu řízení se žalobkyně takového postupu nedomáhala, takže nebylo povinností správního orgánu *a priori* odůvodňovat, proč žalobkyni nesnížil správní trest pod dolní hranici zákonné sazby. Formulace námitky je nadto neurčitá, neboť žalobkyně neuvedla konkrétní skutečnosti, které by podle ní měly zakládat důvod pro mimořádné snížení výměry pokuty, a pouze obecně zmínila „ukládání trestu z hlediska časového odstupu“. Ustanovení § 44 zákona o odpovědnosti za přestupky však tento důvod nezmiňuje. Samotné řízení bylo vedeno necelý rok, což se vzhledem ke složitosti věci jeví jako doba přiměřená. Stěžovatel je přesvědčen, že námitku posoudil konkludentně, když výměru pokuty pod dolní hranici zákonné sazby nesnížil.

[7] Žalobkyně ve vyjádření ke kasační stížnosti uvádí, že stěžovatel (zřejmě záměrně) necituje celé znění její odvolací námitky, přičemž toto znění předkládá. Správní orgány musí

pokračování

při ukládání trestu rozhodovat ve všech souvislostech ve smyslu čl. 6 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv. Správní orgány nereflektovaly, že se v projednávané věci jedná o řízení o trestním obvinění. Výše uloženého trestu a její odůvodnění je esenciální náležitostí správního rozhodnutí. K tomu žalobkyně odkazuje na ustálenou judikaturu unijních i národních soudů. S ohledem na výše uvedené se žalobkyně ztotožňuje se závěrem krajského soudu o nepřezkoumatelnosti rozhodnutí žalovaného. Žalobkyně nicméně upozorňuje na chybný postup krajského soudu, který vypořádal rovněž ostatní žalobní námítky, aniž nařídil jednání. Takový postup je v rozporu s právem žalobkyně na spravedlivý proces i se zněním § 76 s. ř. s., neboť samosoudce rozhodující ve věci neumožnil žalobkyni vysvětlit a přednést žalobní body při ústním jednání.

[8] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že byla podána včas, jde o rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná, a stěžovatel je zastoupen zaměstnancem, který má odpovídající právnické vzdělání v souladu s § 105 odst. 2 s. ř. s.

[9] Následně se Nejvyšší správní soud zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele, jinak by ji odmítl jako nepřijatelnou (§ 104a odst. 1 s. ř. s. a čl. II zákona č. 77/2021 Sb.). Vymezením neurčitého právního pojmu „podstatný přesah vlastních zájmů stěžovatele“ se již Nejvyšší správní soud zabýval při výkladu ustanovení § 104a s. ř. s., ve znění účinném do 31. 3. 2021 (viz usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS). Novelou soudního řádu správního provedenou zákonem č. 77/2021 Sb. byl s účinností od 1. 4. 2021 rozšířen okruh případů, při jejichž přezkumu Nejvyšší správní soud posuzuje přijatelnost kasační stížnosti. Nově se nejedná jen o věci azylu, resp. o věci mezinárodní ochrany, nýbrž o všechny věci, v nichž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce. Tato změna nezakládá žádný rozumný důvod měnit kritéria přijatelnosti kasační stížnosti (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 6. 2021, č. j. 9 As 83/2021-27).

[10] Při rozhodování o nepřijatelnosti kasační stížnosti proto Nejvyšší správní soud i nadále vychází z judikatorně ustálených kritérií (srov. usnesení rozšířeného senátu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020-33, bod 52), jež pramení ze závěrů usnesení ve věci sp. zn. 1 Azs 13/2006. O přijatelnou kasační stížnost se podle tohoto usnesení může jednat v následujících typových případech: 1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu, 2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně, 3) kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikaturní odklon, tj. Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je namístě změnit výklad určité právní otázky řešené dosud správními soudy jednotně, 4) v napadeném rozhodnutí krajského soudu bylo shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. O zásadní právní pochybení se v konkrétním případě může jednat především tehdy, pokud a) krajský soud ve svém rozhodnutí nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu, b) krajský soud v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva.

[11] Stěžovatel v posuzované věci nepředestřel žádnou právní otázku, jež by mohla mít obecný dopad na rozhodovací činnost krajských soudů a k níž by se měl Nejvyšší správní

soud vyslovit za účelem sjednocování judikatury. Taková otázka neplyne ani z obsahu napadeného rozsudku či ze soudního a správního spisu. Stěžovatel ostatně k přijatelnosti kasační stížnosti ničeho neuvádí, ačkoliv je v jeho zájmu, aby odůvodnil, proč je v jeho případě kasační stížnost přijatelná a zdejší soud by se jí měl věcně zabývat.

[12]Kasační argumentace stěžovatele je postavena na tom, že s ohledem na formulaci odvolací námitky nezpůsobuje její nevypořádání vadu rozhodnutí, pro kterou by bylo nutné jej zrušit, resp. že předmětná námitka byla vypořádána konkludentně, když nebyla snížena výměra pokuty pod dolní hranici zákonné sazby.

[13]Nejvyšší správní soud se ve své judikatuře otázkou nepřezkoumatelnosti rozhodnutí opakovaně zabýval. Za nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů se považuje především rozhodnutí, v němž nebyly vypořádány všechny žalobní námitky; dále rozhodnutí, z jehož odůvodnění není zřejmé, proč právní argumentaci účastníka řízení soud považoval za nedůvodnou a proč žalobní námitky považoval za liché, mylné či vyvrácené; rozhodnutí, z něhož není zřejmé, jak byla naplněna zákonná kritéria, případně by nepřezkoumatelnost rozhodnutí byla dána tehdy, pokud by z rozhodnutí nebylo zřejmé, které podklady byly vzaty v úvahu a proč (srov. rozsudky ze dne 28. 8. 2007, čj. 6 Ads 87/2006-36, č. 1389/2007 Sb. NSS, ze dne 23. 6. 2005, čj. 7 As 10/2005-298, č. 1119/2007 Sb. NSS, ze dne 11. 8. 2004, čj. 5 A 48/2001-47, č. 386/2004 Sb. NSS). Byť se tyto závěry ohledně požadavků na odůvodnění rozhodnutí vztahují k rozhodnutím správních soudů, lze je beze zbytku aplikovat i na správní rozhodnutí.

[14]Nejvyšší správní soud se ztotožňuje se způsobem, jakým se krajský soud v odstavci 17. napadeného rozsudku vypořádal s otázkou nepřezkoumatelnosti rozhodnutí žalovaného a pro stručnost na něj odkazuje, neboť jeho úkolem není opakovat jednou správně vyřčené (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 12. 2021, č. j. 7 As 253/2019-26). Shrnuje, že žalobkyně v odvolání proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně uplatnila relevantní argumentaci ohledně časového odstupu od okamžiku spáchání přestupku do vydání správního rozhodnutí. Bylo přitom povinností žalovaného se s touto konkrétně formulovanou námitkou ve svém rozhodnutí výslovně vypořádat, tedy odůvodnit, zda je důvodná či nikoli (viz výše uvedená judikatura Nejvyššího správního soudu). Nelze přisvědčit ani tvrzení stěžovatele, že námitku vypořádal konkludentně, neboť pro zachování samotné podstaty přezkoumatelnosti rozhodnutí je nezbytné, aby bylo z jeho odůvodnění znatelné, jaké důvody vedly správní orgán k danému závěru. Jestliže tedy stěžovatel shledal důvody, pro které se nemohl nebo nemusel předmětnou námitkou zabývat, měl je ve svém rozhodnutí uvést.

[15]Pro úplnost Nejvyšší správní soud upozorňuje na pochybení krajského soudu, který přes konstatování nepřezkoumatelnosti rozhodnutí žalovaného věcně vypořádal ostatní žalobní námitky bez jednání, čímž zkrátil žalobkyni, která v žalobě výslovně nesouhlasila s projednáním věci bez nařízení jednání, na jejích procesních právech, jak tato uvádí ve vyjádření ke kasační stížnosti. Tato vada žalobního řízení však nemá vliv na zákonnost napadeného rozsudku, neboť jím bylo zrušeno rozhodnutí žalovaného, který bude nucen ve věci opětovně rozhodnout a žalobkyně bude moci proti novému rozhodnutí případně brojit žalobou u krajského soudu.

pokračování

[16]S ohledem na shora uvedené skutečnosti lze konstatovat, že krajský soud posoudil věc v souladu s konstantní judikaturou kasačního soudu a nedopustil se ani jiného pochybení, které by vyžadovalo zásah Nejvyššího správního soudu. Ten proto podle § 104a odst. 1 s. ř. s. kasační stížnost odmítl pro nepřijatelnost, neboť svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele.

[17]Zároveň Nejvyšší správní soud rozhodl o nákladech řízení o kasační stížnosti podle § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel v řízení úspěch neměl, a proto mu nevzniklo právo na náhradu nákladů řízení. Procesně úspěšnou stranou je v projednávané věci žalobkyně, které tak vzniklo právo na náhradu nákladů řízení.

[18]Náklady řízení o kasační stížnosti spočívají v odměně advokáta za jeden úkon právní služby [sepsání vyjádření ke kasační stížnosti dle § 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu], tj. 3.100 Kč [§ 7 ve spojení s § 9 odst. 4 písm. d) advokátního tarifu], spolu s paušální částkou jeho hotových výdajů ve výši 300 Kč za úkon právní služby (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu). Odměna advokáta a náhrada jeho hotových výdajů tak činí 3.400 Kč. Jelikož je zástupce žalobkyně plátcem daně z přidané hodnoty, zvyšuje se odměna a náhrada hotových výdajů o 21% sazbu této daně, tj. o 714 Kč. Náklady řízení o kasační stížnosti tedy celkově představují 4.114 Kč (tj. 3.400 Kč + 714 Kč). Stěžovatel je tedy povinen žalobkyni uhradit náklady řízení o kasační stížnosti v celkové výši 4.114 Kč, a to ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám jeho zástupce, Mgr. Petra Kociána, advokáta.

[19]Osoba zúčastněná na řízení má pak v souladu s § 60 odst. 5 a § 120 s. ř. s. právo na náhradu jen těch nákladů řízení o kasační stížnosti, které jí vznikly v souvislosti s plněním povinností uložených soudem. Z důvodů zvláštního zřetele hodných jí může soud na návrh přiznat právo na náhradu dalších nákladů řízení. Taková situace ovšem v posuzované věci nenastala. Proto Nejvyšší správní soud rozhodl také o tom, že osoba zúčastněná na řízení nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 23. dubna 2024

JUDr. Jiří Palla
předseda senátu